

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра економіки та економічної теорії

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМСТВА» Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування (D «Бізнес, адміністрування та право») Спеціальність – 076 ««Підприємництво та торгівля» (D7 «Торгівля») Освітня програма – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	7
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладачів 	Однорог Максим Анатолійович Посада: доцент кафедри економіки та економічної теорії Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус № 4 (пл. Соборна, 8/1), 116 ауд. (кафедра економіки та економічної теорії). E-mail: Odnorog_BTNAU@ukr.net Зв'язок з викладачем: відповідно до графіка консультацій
Опис дисципліни	Вивчаючи вибіркву дисципліну «Формування бізнес-моделі підприємства», здобувачі оволодіють системою фундаментальних знань, умінь та навичок з теорії і практики формування бізнес-моделі підприємства. Компонента забезпечить достатній рівень компетенцій майбутніх фахівців у розумінні сутності, функцій та принципів побудови бізнес-моделі підприємства; засвоєння теоретичних і практичних навичок з технології формування бізнес-моделі підприємства; оволодіння методиками оцінки ефективності бізнес-моделей підприємств; формування навичок з проектування та способів трансформації бізнес-моделей.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна «Формування бізнес-моделі підприємства» базується на знаннях таких дисциплін, як «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Фінанси підприємства».

Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Формування бізнес-моделі підприємства» є надання студентам ґрунтовних теоретичних знань та практичних навичок з питань обґрунтування, вибору й реалізації
	бізнес-моделі підприємства, що відповідає наміченим цілям (стратегії) підприємства.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дуальна форма навчання, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є зміщаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» Д «Торгівля»	Вивчення дисципліни «Формування бізнес-моделі підприємства» має забезпечити набуття здобувачами вищої освіти наступних загальних та спеціальних компетентностей: ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків. СК11. Здатність формувати та реалізовувати бізнес-ідеї соціального підприємництва, організовувати соціально відповідальний бізнес на основі цілей сталого розвитку суспільства.
Очікувані результати навчання	ПРН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій та торговельній діяльності за допомогою сучасних методів. ПРН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці. ПРН 17. Вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів. ПРН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких і торговельних структур з урахуванням ризиків.
Структура курсу	<p align="center"><i>Змістовий модуль 1. Сутність бізнес-моделі підприємства</i></p> <p>Тема 1.1. Бізнес-модель підприємства: характеристика та функції</p> <p>Тема 1.2. Еволюція поглядів і підходів до процесу стратегічного управління</p> <p>Тема 1.3. Структура бізнес-моделі підприємства</p> <p>Тема 1.4. Бізнес-процеси на підприємстві</p> <p align="center"><i>Змістовий модуль 2. Життєвий цикл бізнес-моделі підприємства</i></p> <p>Тема 2.1. Оцінка відповідності бізнес-моделі підприємства пріоритетам споживачів</p> <p>Тема 2.2. Методичні аспекти діагностики зовнішнього середовища у процесі формування бізнес-моделі</p> <p>Тема 2.3. Життєвий цикл бізнес-моделі підприємства</p> <p>Тема 2.4. Використання ресурсного потенціалу в процесі</p>

	формування бізнес-моделі підприємства
Методи навчання	<p>Під час лекційних годин використовується: розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу; пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу; бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять; ілюстрація – для розкриття явищ і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки, слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint).</p> <p>Під час практичних занять використовуються: робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, метод проектної роботи, ажурна пилка.</p> <p>При написанні індивідуально-дослідної роботи а також при виконанні самостійної роботи використовується дослідницький метод та прийом «advocato diabolo».</p>
Форми контролю	<p>Поточний контроль з дисципліни «Формування бізнес-моделі підприємства» включає тематичне оцінювання та модульний контроль. Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмета, самостійні, практичні та контрольні роботи. Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіка виконання завдання.</p> <p>Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи або комп'ютерного тестування.</p> <p>Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.</p> <p>Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання самостійної роботи, ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.</p>
Засоби та критерії оцінювання результатів навчання	<p>Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.</p> <p>Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові завдання, аналіз кейсів, командні проєкти, зроблені доповіді, презентації, есе, критичні огляди наукових публікацій, активність під час дискусій.</p> <p>Під час модульного контролю засобом оцінювання є письмова контрольна робота або стандартизовані комп'ютерні тести.</p> <p>Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.</p>

<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Литвиненко О.Д. Формування бізнес-моделі підприємства : конспект лекцій (слайд-курс). Харків : ДБТУ, 2024. 2. Краснокутська Н.С., Кабанець І.А. Стратегічне управління : навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей. Харків : НТУ «ХП», 2017. 460 с. 3. Гриненко В. В. Управління та удосконалення бізнес-процесів: конспект лекцій для студентів усіх форм навчання спеціальності 073 Менеджмент. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. 2018. 147 с . 4. Моделювання та реінжиніринг бізнес-процесів: підручн. / С.В. Козир, В.В. Слесарев, С.А. Ус, Т.В. Хом'як. Дніпро: НТУ «ДП», 2022. 162 с. 5. Остервальдер О., Пінье І. Розробка бізнес - моделей: настільна книга стратега та новатора. К.: Альпіна Паблішер, 2020. 288 с. 6. Ткачук Г.Ю., Кушніренко О.М. Формування бізнес -моделі підприємства: навч. посіб. Житомир: ЖДТУ, 2016. 222 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Однорог М.А., Рибак Н.О., Побережній А.М., Романчук В.В., Іванець Р.А. Потенціал розвитку промислового підприємства. Агросвіт. 2025. № 7. С. 92 – 97. URL: http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/14000/1/Development%20potential.pdf 8. Юхименко П.І. Однорог М.А., Молчанов Н.С., Нещотна І.В., Черненко О.С. Фемінологічний та поведінковий аналіз інтеграцій і процесів інноваційного бізнесу. <i>Інвестиції : практика та досвід</i>. 2023. № 15. С. 34 – 42. (Видання представлено в міжнародних наукометричних базах Index Copernicus, Google Scholar, WorldCat.). URL: http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/9404/1/Phenomenological%20and%20behavi 9. Popovych O, Stepanenko T., Didukh S., Odnorog M., Krasnoselska A. Economic and ecological issues of agro-industrial development. <i>Revista Electrónica De Investigación En Ciencias Económicas</i>. 2023. Vol. 11. No. 21 (January - June). P. 1–18. (Web of Science) URL: http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/9450/1/Economic%20and%20

[Oecological.pdf](#)

10. Ціннісно-орієнтовані імперативи організаційного забезпечення економічного управління підприємством в умовах «зеленої» економіки : монографія. Шуст О. А., Юхименко П. І., Димань Т. М. та ін. За заг. ред. д.е.н., професора Шуст О. А. Біла Церква, БНАУ, 2025. 578 с. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/14727>

11. Конкурентоспроможність аграрного підприємства: підручник / П.І. Юхименко, О.А. Шуст, Т.М. Димань та ін. За заг. ред. д-ра екон. наук, професора Шуст О.А. Київ: Вид. «Центр учбової літератури», 2024. 536 с. URL: <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/12577>

12. Формування конкурентоспроможності агропідприємства в умовах екологізації та нового технологічного укладу аграрного виробництва. П.І. Юхименко, О.А. Шуст, Т.М. Димань та ін. За заг. ред. д-ра екон. наук, професора Шуст О. А. Біла Церква: БНАУ, 2024. 552 с. URL: <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/12052>

13. Розвиток інноваційного бізнесу: підручник / Юхименко П.І., Шуст О.А., Димань Т.М. та ін. За заг. ред. д.е.н., професора Шуст О.А. Київ. Центр учбової літератури, 2023. 476 с. URL: <http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/9066/1/Development%20of%20innovative%20business.pdf>

14. Розвиток інноваційної бізнес-діяльності в умовах зеленої економіки: монографія. Юхименко П.І., Шуст О.А., Димань Т.М. та ін. За заг. ред. д.е.н., професора Шуст О.А. Біла Церква, БНАУ, 2023. 494 с. URL: <http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/9063/1/Development%20of%20innovative%20business%20activities.pdf>

15. Оцінка вартості бізнесу: Методичні вказівки з виконання самостійної та індивідуальної роботи студентами економічного факультету денної та заочної форм навчання спеціальності 051 «Економіка. Укладач: М.А. Однорог. Біла Церква, 2021. 20 с. URL: <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/6772>

16. Побережній А.М., Однорог М.А. Цифровізація малого агробізнесу в Україні як інструмент сталого розвитку сільських територій. «Фінанси, маркетинг, менеджмент, економіка: сталі рішення та цифрові трансформації»: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Біла Церква, 5-6 червня 2025 р.) Біла Церква: БНАУ, 2025. С. 205–207. https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/tezy/fin_men_mar_econ_5-6.06.2025.pdf

17. Oleksii Hutsaliuk, Iulia Bondar, Iryna Savelieva, Inna Shchoholieva and Alla Navolokina. Resource saving as a tool for environmental and production management in ensuring economic security of sustainable enterprise development 01025. International Conference on Agricultural, Biodiversity and Environmental Economics (ICABEE 2024). Stara Zagora, Republic of Bulgaria, June 13, V. 114. 2024. URL: https://www.bioconferences.org/articles/bioconf/abs/2024/33/bioconf_icabee2024_01025/bioconf_icabee2024_01025.htm

18. Saila Tykkyläinen, Paavo Ritala. Business model innovation in social enterprises: An activity system perspective. Journal of Business Research. Volume 125, March 2021, P. 684-697.

19. Rocio Rodriguez, Francisco-Jose Molina-Castillo, Göran Svensson. Enterprise resource planning and business model innovation: process,

evolution and outcome. European Journal of Innovation Management. 2020. Vol. 23. Issue 4.

20. Ciro Troise, Gabriele Santoro, Paul Jones and Stefano Bresciani. Small and medium enterprises and sustainable business models: Exploring enabling factors for adoption. Published online by Cambridge University Press: 31 August 2023.

Адреси сайтів в INTERNET

21. <http://www.rada.gov.ua/> – Офіційний сайт Верховної Ради України.

22. <https://hurma.work/blog/biznes-proczes-vyznachennya-vydy/> – Що таке бізнес-процес?

23. <https://ag.marketing/blog/biznes-model-vidi/> – Бізнес-модель: що це таке, її основні види і як вибрати оптимальну.

24. <https://hub.kyivstar.ua/articles/biznes-z-nulya-yak-obraty-biznes-model> – Бізнес з нуля. Як обрати бізнес-модель?

Елементи неформальної освіти

25. Курс «Моделювання бізнес-процесів» на платформі Prometheus.

URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+DTI101+2017_T3